

Tomáš Špidlík, Z POKLADNICE OTCŮ
Život, má první láska

O snech

Filon Alexandrijský

Abych to vyložil zcela nepokrytě, lidský život je sen. Ve snových obrazech vidíme, a přitom nevidíme, slyšíme, a přitom neslyšíme, ochutnáváme, a přitom neochutnáváme... Zdá se nám, že se pohybujeme nebo stojíme, ovšem ve skutečnosti se nic takového neděje.

Jsou to pouze prázdné obsahy mysli. Právě v tomto smyslu jsou představy bdělých lidí podobné snům. Přicházejí a odcházejí, objevují se a zase mizí. Nemá krása jepičí život a nepodléhá zkáze dříve, než rozkvetne? Není zdraví nestálé? Nečíhají na ně choroby? Není síla snadno zničena nemocemi?

I pokud jde o věci mimo nás, kdo by si nebyl vědom toho, že jsou zcela nejisté? Obrovské bohatství se často rozplynulo za jediný den. Nesčetně bylo těch, kteří nejdříve v prvních řadách požívali nejvyšších poct, a pak upadli do nemilosti. Králové byli zbaveni největších hodností v jediném okamžiku.

Pokud je tedy život plný takového zmatku, pokud je plný nejistoty, pak je nutné, aby politik jako nějaký znalec snů posoudil představy těch, kteří se domnívají, že bdí, a aby za použití odhadů a přesvědčivých důvodů lépe postřehl, totiž že toto je krásné, tamto zase ošklivé, toto je dobré, tamto špatné a tak dále.

Pak zase, že toto je rozvaha, odvaha, zbožnost, posvátnost, vhodnost, užitečnost, tamto naopak neužitečnost, nerozumnost, nízkost, bezbožnost, znesvěcení, nevhodnost, škodlivost a sebeláska.

Navíc pokud něco není tvé, neprahní po tom. Pokud je to tvé, užívej, ale nezneužívej! Pokud máš mnoho, poděť se!

Krása bohatství není v měšci, ale v pomoci potřebným. Pokud máš málo, nezávid' bohatým! Nad pomlouvačným chudákem se sotva někdo smiluje.

Máš dobrou pověst? Skládají ti lidé pocty? Pak se nechvástej! Jsi chud'as z nepřízně osudu? Neklasej na mysl!

Je všechno tak, jak si usmyslíš? Pozor na změnu! Často se ti stane, že zakopneš?

Pak můžeš mít naději na zlepšení, protože změny v lidském životě směřují z jednoho opaku do druhého.

*Filon Alexandrijský (+ 54 po Kr.)
židovský filosof.*